

QORTI ĊIVILI – PRIM’AWLA
ONOR. IMHALLEF DR. MIRIAM HAYMAN LL.D.

Rikors Ġuramentat Nru.: 1152/2016 MH

Illum, 3 ta’ Frar, 2021

Av Malcolm Falzon (karta ta’ l-identita’ numru 129280M) bhala mandatarju speċjali ta’ Boston Prime Limited - In Special Administration c/o Rollings Butt LLP, 6 Snow Hill, London, EC1A 2AY, soċjeta’ rreġistrata l-Ingilterra b’numru ta’ reġistrazzjoni 07435569

vs

FXDD Malta Limited (C 48817)

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ta’ l-Av Malcolm Falzon bhala mandatarju speċjali ta’ Boston Prime Limited - In Special Administration (numru ta’ reġistrazzjoni 07435569) (“BPL”) tal-20 ta’ Diċembru 2016 li permezz tiegħu espona:

- 1. “L-Avukati Malcolm Falzon u Francesca Galea Cavallazzi huma awtorizzati li jaġixxu bhala mandatarji ta’ BPL ai termini ta’ prokura (kopja hawn annessa u mmarkata ‘Dok.1’);*

2. *BPL hija soċjeta' rreġistrata fl-Ingilterra u li kienet awtorizzata mill-Financial Conduct Authority sabiex: (i) twettaq attivitajiet regolati; (ii) tirranga deals f'investimenti; (iii) tirranga għal-safeguarding u amministrazzjoni ta' assi; (iv) tinnegozja fl-investimenti bħala agent; (v) tinnegozja fl-investimenti bħala prinċipal; u (vi) tagħmel arrangamenti bl-għan ta' negozju fl-investimenti. B'effett mid-9 ta' Frar 2015, il-High Court of Justice, Chancery Division ħatret lil Michael David Rollings u Steven Edward Butt bħala amministraturi speċjali ta' BPL (kopja ta' l-ordni tal-High Court of Justice hawn annessa bħala 'Dok.2').*
3. *In-negozju prinċipali ta' BPL kien ta' foreign exchange derivative transactions. F'dan in-negozju, BPL kienet taġixxi bħala matched principal, jiġifieri it-trades li kienet tagħmel ma' klijenti tagħha kienu ntizi li jaqblu mal-likwidita' pprovduta minn market counterparties. B'dan il-mod, BPL ma kenitx tassumi r-riskju inerenti f'dawn it-trades.*
4. *Is-soċjeta' intimata ("FXDD") kienet taġixxi bħala liquidity providing counterparty għat-trades ta' BPL. Għal dan il-għan, BPL kellha kont ma' FXDD u r-relazzjoni bejn FXDD u BPL kienet irregolata minn Customer Agreement, (il-**"Kuntratt"**) flimkien ma' application form (kopja tal-Kuntratt u l-application form hawn annessi bħala 'Dok.3').*
5. *Ai termini tal-Kuntratt, BPL kellha kont ma' FXDD. BPL kienet tiddepożita fondi f'dan il-kont minn żmien għal żmien, sabiex FXDD tagħmel trades għal, u fuq l-istruzzjonijiet ta', BPL. It-trasferiment minn FXDD ta' fondi ddepożitati fil-kont ta' BPL miżmum ma' FXDD kien jirrikjedi l-approvazzjoni u l-istruzzjonijiet ta' rappreżentant ta' BPL. Dawn l-*

istruzzjonijiet kienu tipikament jingħataw minn jew għan-nom ta' George Popescu, l-uniku direttur ta' BPL.

6. *Fit-22 ta' Jannar 2015, sar trasferiment ta' tlett miljun dollar Amerikan (\$3,000,000) mill-kont li BPL kellha ma' FXDD (kopja ta' l-istatement hawn annessa u mmarkata 'Dok.4') (it- "Trasferiment") lil kont ieħor ta' entita' oħra li ukoll kellha kont ma' FXDD.*
7. *It-Trasferiment ma kienx awtorizzat minn BPL, u FXDD ma kellha l-ebda dritt jew awtorita' li teffettwa t-Trasferiment mingħajr struzzjonijiet. Wara t-Trasferiment, BPL talbet lil FXDD diversi drabi sabiex tispjega u tissottanzja r-raġunijiet għat-Trasferiment. L-unika spjega minn FXDD kienet li George Popescu awtorizza t-Trasferiment, iżda l-ebda struzzjonijiet għat-Trasferiment ma ngħataw minn George Popescu.*
8. *It-Trasferiment jikkostitwixxi ksur ta' l-obbligi kuntrattwali, statutorji (inkluż ai termini tar-Regolamenti dwar il-Kontroll ta' Assi Skond l-Att Dwar Servizzi ta' Investiment (Avviż Legali 240 tal-1998 kif emendat minn żmien għal żmien)) u fiduċjarji ta' FXDD lejn BPL.*
9. *BPL soffriet danni bħala riżultat ta' l-azzjonijiet ta' FXDD.*

Tgħid għalhekk is-soċjeta' intimata għaliex din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

1. *Tiddeċiedi u tiddikjara li FXDD kisret l-obbligi tagħha ai termini tal-Kuntratt u kisret ukoll l-obbligi statutorji u fiduċjarji tagħha lejn is-soċjeta' rikorrenti;*

2. *Tiddikjara li, bħala konsegwenza ta' l-azzjonijiet ta' FXDD, is-soċjeta' rikorrenti soffriet danni u tiddikjara lil FXDD responsabbli għal tali danni;*
3. *Tillikwida d-danni sofferti mis-soċjeta' rikorrenti bħala konsegwenza ta' l-azzjonijiet ta' FXDD;*
4. *Tordna lil FXDD thallas id-danni hekk likwidati minn din l-Onorabbli Qorti.*

Bl-ispejjeż u bl-imghax u b'riżerva għall-kwalunkwe azzjoni ulterjuri spettanti lis-soċjeta rikorrenti.”

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mar-rikors ġuramentat.

Rat ir-risposta ġuramentata tas-soċjeta' FXDD Malta Limited tal-20 ta' Frar 2017¹ li permezz tagħha esponiet:

1. *“Illi fl-ewwel lok, u in linea preliminari, qed jiġi eċċepiet in-nuqqas ta' ġurisdizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti sabiex taqta' u tiddeċiedi din il-kawża stante illi t-trasferiment li għalih qed issir referenza fi klawsola numru sitta (6) tar-rikors ġuramentat promotur, u li jikkostitwixxi l-bażi ta' din l-azzjoni, ma ġiex imwettaq mis-soċjeta' intimata, iżda ġie mwettaq minn entita' estera ġewwa New York, fl-Istati Uniti, u l-entitajiet li għalihom qed issir referenza li minnhom/għalihom saru t-trasferimenti relattivi huma wkoll esteri – Boston Prime Limited, is-soċjeta' attriċi f'dawn il-proċeduri, debitament rappreżentata, u BT Prime Limited, soċjeta' estera reġistrata taħt il-leġislazzjoni ta' Bermuda bin-numru ta' reġistrazzjoni EC49242. Illi jsegwi*

¹ Fol 66 et seq

għalhekk illi b' applikazzjoni tal-provvedimenti tal-Artikolu 742 (1) tal-Kap 12 tal-Liġi ta' Malta, din l-azzjoni ma tistax tiġi trattata u deċiża hawn Malta, stante illi ma jeżisti ebda ness ġuridiku bejn l-azzjonijiet, t-trasferiment mertu ta' din l-azzjoni u s-soċjeta' eċċipjenti, u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni ta' din l-eċċezzjoni.

2. *Illi mingħajr pregudizzju għas-sueċċepiet, u wkoll in linea preliminari, jiġi eċċepiet ukoll illi s-soċjeta' rikorrenti, kif debitament rappreżentata, 'gia avvanzat il-pretensjonijiet tagħha, u li jiffirmaw il-mertu ta' din l-azzjoni, fi proċeduri separati li hemm pendenti ġewwa l-Istati Uniti istitwiti mis-soċjeta' estera BT Prime Limited, u liema azzjoni giet rivolta wkoll fil-konfront tal-eċċipjenti, bħala intimata flimkien ma' soċjetajiet oħra esteri; parti mill-mertu li qed jiġi trattat f' dik l-azzjoni huwa preċiżament il-mertu tal-azzjoni odjerna. Illi l-azzjoni in kwistjoni tinsab pendenti quddiem l-Onorabbli United States Bankruptcy Court, District of Massachusetts, bin-numru ta' referenza 15-10745-FJB, liema azzjoni giet proposta fid-19 ta' Ottubru 2016; illi tali azzjoni tittratta t-trasferiment mertu ta' din l-azzjoni, fost trasferimenti oħra bejn diversi entitajiet esteri oħra. Illi jsegwi għalhekk illi l-azzjoni odjerna hija dupplikazzjoni tal-proċeduri li diġa' hemm pendenti ġewwa l-Istati Uniti, u kemm-il darba jkun hemm eżitu a favur tas-soċjeta' rikorrenti fiż-żewġ proċeduri, allura jiġi kostitwit titolu eżekuttiv doppju dwar l-istess materja, bl-implikazzjonijiet legali li dan iġib miegħu. Illi jsegwi għalhekk illi kemm-il darba din l-azzjoni tipproċedi bis-smiegħ tagħha, allura ser ikun hemm ksur flagranti tal-prinċipju legali basilari ta' ne bis in idem. Illi għalhekk is-smiegħ u trattazzjoni ta' dawn il-proċeduri għandu jiġi sospiż, pendenti eżitu fil-proċeduri li jinsabu pendenti quddiem l-Onorabbli Qorti estera hawn fuq imsemmija, u dan b'applikazzjoni tal-provvedimenti tal-Artikoli 792 u 794 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jittrattaw dwar il-prinċipju ta' lis alibi pendens. Illi din l-eċċezzjoni qed tiġi sollevata fid-dawl*

tal-fatt illi kif ‘gia gie rilevati aktar ‘l fuq, il-proċeduri ġewwa l-Istati Uniti ġew proposti f’Ottubru 2016, u għalhekk jippreċedu dawn odjerni.

3. *Illi mingħajr preġudizzju għas-sueċċeipet, u wkoll in linea preliminari, l-azzjoni odjerna hija nulla u irrita stante illi l-mandatarji f’dawn il-proċeduri m’ għandhom locus standi sabiex jipproponu din l-azzjoni. Illi dan qed jiġi eċċepiet fid-dawl tal-prinċipju illi delegatus non potest delegare. Illi ai termini tal-Special Administration Order, li kopja tagħha tinsab esebita mar-rikors ġuramentat u mmarkata bħala “Dok. 2”, l-amministraturi nominati mill-Onorabbli High Court of Justice, Chancery Division, ġew awtorizzati sabiex iwettqu “all of the functions of a special administrator and in particular any act required or authorised under any enactment to be done by an administrator may be performed by any or all of the Joint Special Administrators”, b’dan illi l-istess dokument jipprovdi ulterjorment illi “the Joint Special Administrators are authorised in the special administration proceeding to administer the reorganisation and/or the liquidation of the Company’ assets and affairs and to act as representatives of the special administration proceeding”. Illi minn tali ordni jirriżulta illi l-Special Administrators li ġew nominati mill-Onorabbli High Court tal-Ingilterra ngħataw funzjonijiet u kompetenza specifika, u mill-atti li ġew esebiti mal-proċeduri odjerni ma jirriżultax sodisfaċentement illi tali Special Administrators ingħataw il-fakolta’ mill-Onorabbli Qorti estera illi jiddelegaw l-awtorita’ tagħhom lil terzi – f’dan il-kaz il-mandatarji li istitwew dawn il-proċeduri – sabiex jittieħdu u jiġu proposti proċeduri ġudizzjarji barra l-ġurisdizzjoni tal-Qrati Ingliżi. Illi jsegwi għalhekk, illi minkejja li giet mħejjija u ppreżentata l-prokura speċjali, li tinsab mehmuża mal-atti u li giet immarkata bħala “Dok. 1”, tali delega m’ hix valida fid-dawl tar-rwol speċifiku li għandhom l-Special Administrators, u għalhekk din l-azzjoni ma setgħetx tiġi proposta mill-imsemmija mandatarji.*

4. Illi mingħajr preġudizzju għall-eċċezzjonijiet hawn fuq sollevati, u fil-mertu, it-talbiet tar-rikorrenti huma legalment u fattwalment insostenibbli u għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż kontra l-istess rikorrenti stante illi; (i) it-trasferiment li dwaru giet proposta din l-azzjoni hija accounting entry, u ma kienx hemm trasferiment proprju ta' fondi bejn kont u ieħor għaliex tali fondi baqgħu fil-client account u tali fondi ma daħlux fiżikament fil-kont bankarju tal-eċċipjenti, u (ii) fi kwalunkwe każ tali trasferiment sar bejn żewġ entitajiet – l-imsemmija Boston Prime Limited u BT Prime Limited – li t-tnejn kellhom azzjonisti komuni, u cioè' BT Trading Limited, kif ukoll direttur komuni senjatament George Popescu. Illi s-soċjeta' BT Trading Limited, reġistrata f' Belize bin-numru ta' registrazzjoni 87,996 kellha bhala azzjonist prinċipali lill-imsemmi George Popescu, filwaqt illi d-diretturi tagħha kienu l-imsemmi George Popescu flimkien ma' żewġ persuni oħra, u cioè' Alexandra Shainskaya u Victoria Bershtat, u dan kif ser jiġi ppruvat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawża tramite tad-dokumentazzjoni relattiva. Illi t-trasferiment in kwistjoni gie rikjest u awtorizzat mill-imsemmi George Popescu, u dan għall-beneficċju uniku u esklussiv tal-imsemmi Popescu, li kien l-azzjonist prinċipali u ultimate beneficial owner taż-żewġ entitajiet li fuq il-kotba tagħhom saru t-trasferimenti in kwistjoni, u l-eċċipjenti ma kellha ebda interess u ma kienet ser tagħmel ebda gwadann mit-trasferiment odjern. Illi minn informazzjoni li għandha l-eċċipjenti, tali trasferiment gie rikjest minn George Popescu sabiex seta' jkompli bit-trading ta' dawn iż-żewġ entitajiet, senjatament is-soċjeta' BT Prime Limited u kien għalhekk illi sar it-trasferiment għal fuq il-kotba tagħha, u dan kif ser jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża. Illi sussegwentement, fi Frar 2015 sar trasferiment parzjali lura, u dan ukoll kif ser jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża. Illi għalhekk, u se mai, għandu jirrispondi l-istess George Popescu għal tali azzjoni, peress li hu ta l-istruzzjoni relattiva.

5. *Illi mingħajr preġudizzju għas-sueċċepiet u fil-mertu, b'referenza għat-talba li saret mir-rikorrenti sabiex din l-Onorabbli Qorti tiddikjara illi l-eċċipjenti kisret l-obbligi tagħha ai termini tal-Kuntratt, jiġi umilment rilevat illi tali allegazzjoni hija għal kollox bla bażi u fiergħa. Illi jkun opportun illi jiġi rilevat illi l-Customer Agreement, u cioè' "Dok 3" mehmuz mar-rikors promotur huwa datat 5 ta' Marzu 2015, filwaqt illi l-pagna tal-firem hija datata 4 ta' Awissu 2014. Illi għalhekk ir-rikorrenti għandhom jirregolaw ruħhom f' dan ir-rigward, stante illi l-ftehim li gie mehmuz mal-atti mhux dak iffirmat u ratifikat mill-partijiet u li għalhekk jorbot lill-istess partijiet.*
6. *Illi mingħajr preġudizzju għas-sueċċepiet, u wkoll fil-mertu, l-eċċipjenti tagħmel referenza għad-dokumentazzjoni mehmuz mar-rikors promotur, senjatament id-dokument intestat Corporate Resolution Document, minn fejn jirriżulta illi s-soċjeta' Boston Prime Limited iddelegat awtorita' lid-direttur tagħha, George Popescu, sabiex fost oħrajn " ... (f) to place oral orders with any authorised representative of FXDD Malta ... "; illi għalhekk meta r-rikorrenti konvenjentement jallegaw fi klawwola numru seba' (7) tar-rikors promotur illi " ... l-ebda struzzjonijiet għat-Trasferiment ma ngħataw minn George Popescu ... ", u tenut kont illi tali asserzjoni hija l-qofol ta' din l-azzjoni, jeħtieġ illi tali dikjarazzjoni tigi sostanzjata mir-rikorrenti a sodisfazzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti, stante illi l-eċċipjenti qed tikkontesta tali allegazzjoni bħala inveritiera u infondata, u dan għal raġunijiet li ser jirriżultaw ampjament waqt it-trattazzjoni tal-kawża. Illi għandu jirriżulta kjarament minn dak hawn rilevat illi l-persuna li kien ser jibbenefika minn tali trasferiment kien l-imsemmi George Popescu; illi għalhekk m'hux suffiċjenti illi jiġi allegat minnu illi ma ta ebda struzzjonijiet sabiex isir it-trasferiment in kwistjoni sabiex jiġi skolpat mir-responsabilita' għall-akkadut, għaliex mill-fatti tal-każ għandu jirriżulta mod ieħor.*

7. *Illi mingħajr preġudizzju għas-sueċċepiet u b'referenza għad-dikjarazzjoni li saret mir-rikorrenti illi l-eċċipjenti kisret obbligi statutorji u fiduċjarji fil-konfront tas-soċjeta' estera Boston Prime Limited, jeħtieġ illi r-rikorrenti jindikaw speċifikament liema huma tali obbligi u ai termini ta' liema provvedimenti tal-Liġi qed issir tali dikjarazzjoni, stante illi l-eċċipjenti għandhom ikollhom l-opportunita' illi jikkontestaw adegwament tali allegazzjoni u jressqu l-eċċezzjonijiet opportuni in rigward, u f'dan ir-rigward qed jirriżervaw id-dritt tagħhom illi jressqu eċċezzjonijiet ulterjuri skond il-liġi.*
8. *Illi mingħajr preġudizzju għas-sueċċepiet, in subsidium u mingħajr ma jiġi meqjus illi hemm xi forma ta' aċċettazzjoni in rigward tat-talbiet tas-soċjeta' rikorrenti, jeħtieġ illi r-rikorrenti jipprovaw a sodisfazzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti d-danni allegatament sofferti minnhom, u kif tali danni rriżultaw bħala konsegwenza diretta ta' xi aġir u/jew nuqqas attribwibbli lill-eċċipjenti. Illi fi kwalunkwe każ, u fid-dawl tal-fatt illi t-talba tar-rikorrenti hija għal-likwidazzjoni tad-danni, ma għandhux jiddekorri ebda imgħax.*
9. *Illi konsegwentement, it-talbiet tas-soċjeta' rikorrenti għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż kontra s-soċjeta' rikorrenti.*
10. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri permessi mill-Liġi."*

Rat il-lista tax-xhieda annessa mar-risposta ġuramentata.

Rat **is-sentenza preliminari tagħha tal-15 ta' Marzu 2019** permezz ta' liema *čaħdet* l-ewwel eċċezzjoni preliminari tas-soċjeta' konvenuta li tikkonċerna l-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti biex tisma' l-każ².

Rat **id-digriet tagħha tal-15 ta' Marzu 2019** permezz ta' liema ordnat li jiġu trattati t-tieni u t-tielet eċċezzjoni preliminari tas-soċjeta' konvenuta marbuta mal-*lis alibi pendens* u l-irritwalita' u n-nullita' tal-azzjoni stante n-nuqqas ta' *locus standi* tal-mandatarji fil-kawża³.

Rat il-provi mressqa mill-partijiet dwar dawn l-eċċezzjonijiet.

Rat in-Noti ta' Sottomissjonijiet u semgħet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet.

Rat li l-kawża tħalliet għall-lum għas-sentenza dwar l-eċċezzjonijiet preliminari msemmija.

Rat l-atti l-oħra tal-kawża.

Ikkunsidrat:

It-tieni eċċezzjoni tas-soċjeta' konvenuta tghid hekk -

² Fol 348 et seq

³ Fol 347

“Illi mingħajr preġudizzju għas-sueċċepiet, u wkoll in linea preliminari, jiġi eċċepiet ukoll illi s-soċjeta’ rikorrenti, kif debitament rappreżentata, ‘gia avvanzat il-pretensjonijiet tagħha, u li jiffirmaw il-mertu ta’ din l-azzjoni, fi proċeduri separati li hemm pendenti ġewwa l-Istati Uniti istitwiti mis-soċjeta’ estera BT Prime Limited, u liema azzjoni ġiet rivolta wkoll fil-konfront tal-eċċipjenti, bħala intimata flimkien ma’ soċjetajiet oħra esteri; parti mill-mertu li qed jiġi trattat f’ dik l-azzjoni huwa preċiżament il-mertu tal-azzjoni odjerna. Illi l-azzjoni in kwistjoni tinsab pendenti quddiem l-Onorabbli United States Bankruptcy Court, District of Massachusetts, bin-numru ta’ referenza 15-10745-FJB, liema azzjoni ġiet proposta fid-19 ta’ Ottubru 2016; illi tali azzjoni tittratta t-trasferiment mertu ta’ din l-azzjoni, fost trasferimenti oħra bejn diversi entitajiet esteri oħra. Illi jsegwi għalhekk illi l-azzjoni odjerna hija dupplikazzjoni tal-proċeduri li diġa’ hemm pendenti ġewwa l-Istati Uniti, u kemm-il darba jkun hemm eżitu a favur tas-soċjeta’ rikorrenti fiż-żewġ proċeduri, allura jiġi kostitwit titolu eżekuttiv doppju dwar l-istess materja, bl-implikazzjonijiet legali li dan igib miegħu. Illi jsegwi għalhekk illi kemm-il darba din l-azzjoni tipproċedi bis-smiegħ tagħha, allura ser ikun hemm ksur flagranti tal-prinċipju legali basilari ta’ ne bis in idem. Illi għalhekk is-smiegħ u trattazzjoni ta’ dawn il-proċeduri għandu jiġi sospiż, pendenti eżitu fil-proċeduri li jinsabu pendenti quddiem l-Onorabbli Qorti estera hawn fuq imsemmija, u dan b’applikazzjoni tal-provvedimenti tal-Artikoli 792 u 794 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta’ Malta li jittrattaw dwar il-prinċipju ta’ lis alibi pendens. Illi din l-eċċezzjoni qed tiġi sollevata fid-dawl tal-fatt illi kif ‘gia ġie rilevat aktar ‘l fuq, il-proċeduri ġewwa l-Istati Uniti ġew proposti f’Ottubru 2016, u għalhekk jippreċedu dawn odjerni.”

L-artikolu 792 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta’ Malta jipprovdi li -

“Meta titressaq kawża quddiem qorti kompetenti, wara li tkun tressqet kawża oħra fuq l-istess oġġett quddiem qorti kompetenti oħra, il-kawża mressqa l-aħħar tista’ tiġi mibgħuta lil dik il-qorti l-oħra.”

L-artikolu 794 tal-Att imsemmi jistipula li -

“(1) L-eċċezzjoni lis alibi pendens jew ta’ konnessjoni ta’kawża ma’ oħra tista’ tingħata f’kull żmien sas-sentenza.

(2) Il-qorti għandha tiddeċidi l-eċċezzjoni; u, meta l-eċċezzjoni ma tiġix milqugħa, il-qorti tista’ fl-istess hin tiddeċidi l-meritu tal-kawża.”

Kif jirriżulta ċar mid-dicitura tad-dispożizzjonijiet appena citati, tali eċċezzjoni neċessarjament tirrikjedi l-eżistenza ta’ żewġ kawżi għaddejnin kontemporanjament, li jinsabu t-tnejn pendenti quddiem il-qorti u li jkollhom l-istess mertu. L-istitut tal-*lis alibi pendens* infatti huwa ntiż sabiex jiġu evitati sentenzi konfliġġenti fuq l-istess oġġett u kawża bejn l-istess partijiet u huwa preċiż għalhekk li hu marbut ma l-istitut tan-*ne bis in idem*.

.

Jiġi sottolineat madankollu li - jekk jinstab li l-proċeduri li jkunu ġew istitwiti l-aħħar ikunu fuq l-istess oġġett li dwaru jkun hemm diġa’ proċeduri oħrajn pendenti - l-effett tal-artikolu 792 tal-Att huwa li l-Qorti li quddiemha tkun tressqet l-aħħar kawża tibgħatha lill-Qorti l-oħra sabiex tiġi minnha trattata u deċiza. Dan qed jingħad fid-dawl tal-fatt li fl-eċċezzjoni tagħha s-soċjeta’ konvenuta filwaqt li qegħda tinvoka dan l-artikolu titlob biss għal sospensjoni tas-smiegħ tal-kawża odjerna, li mhijiex kontemplata fl-artikolu tal-liġi msemmi.

Ferm il-premess, il-Qorti tagħmel referenza għall-ġurisprudenza in materia.

Fil-każ fl-ismijiet **Paolo Gatt et vs Fayton Falzon et** deciz fil-15 ta' Ottubru 2015⁴ il-Qorti qalet hekk:

“L-iskop tal-eċċezzjoni tal-lis alibi pendens hu li jimpedixxi li fuq l-istess kontroversja bejn l-istess partijiet jiġu mogħtija minn żewġ qradi differenti żewġ sentenzi, li jista' wkoll, ikunu inkonciljabbli. (Vol 34 p 358). Skont il-ġurisprudenza tal-Qradi tagħna, l-eċċezzjoni tal-lis alibi pendens hija fondata fuq l-istess tlett elementi ta' res iudicata: eadem res, eadem causa petendi u eadem personam. (Crocefissa Sammut et. v Joseph Spiteri et. - App. Ċiv. 10 ta' Ottubru 2003; Dingli Co Int.l Ltd noe. V Rainbow Productions Ltd – PA(RCP) 12 ta' Ottubru 1999).”

Fil-każ **Joseph Chetcuti et vs Jason Caruana et** deciz fl-20 ta' Mejju 2019 kompla jingħad hekk in materja -

“Fir-rigward ġie imfisser li:

La litis pendentia si verifica quando due azioni identiche sono proposte davanti a giudici diversi. È necessario quindi che lo stesso diritto sia fatto valere in giudizio, tra le stesse parti, inanzi a due giudici diversi (identità di soggetti, petitum, causa petendi). Quando vengono proposte contemporaneamente due azioni identiche, il legislatore impone di eliminare uno dei due processi sulla stessa controversia, per evitare uno spreco di attività processuale e soprattutto il pericolo di un contrasto di giudicati.

⁴ Rik 918/2014

Fil-kawża Anatoli Reznikov et. vs. Nikolai A. Kotivov pro et noe deċiża mill-Qorti tal-Kummerċ fl-24 ta' Marzu 1994 gie kkunsidrat illi:

The plea is somewhat parallel with the plea of exceptio rei judicatae. Just as a suit cannot be decided upon more than once, so also there cannot be at the same time more than one judicial relation between the same persons on the same merit, because this would imply a plurality of decisions on the same issue. The effect of the plea of litis pendencia in the words of section 792 of the Code of Organization and Civil Procedure is that the court before which the second action is brought may order the suit to be remitted to the first court. In fact, doctrine and case law in the matter are to the effect that it is in fact mandatory for the court to declare its own incompetence ex officio if such plea is founded, in spite of the use of the word 'may' in the said section quoted herein.

The essential condition for this plea is the identity of the two actions which results from the identity of all the elements thereof, i.e. the parties, the subject matter and the case of the demand.

Huwa risaput, anka mill-insenjament hawn kwotat, illi l-Qorti tista' hija stess tissolleva ex officio l-eċċezzjoni tal-lis alibi pendens meta jingieb a konjizzjoni tagħha li hemm proċedura oħra pendenti quddiem Qorti oħra li tkun f'posizzjoni aħjar minn dik il-Qorti sabiex tisma' l-kawża. L-eċċezzjoni tal-litis pendencia hija ta' ordni pubblika u hija għalhekk li din l-eċċezzjoni tista' tiġi sollevata ex officio.

Sabiex tirnexxi l-eċċezzjoni tal-lis alibi pendens iridu jissussistu tliet rekwiziti: (i) iż-żewġ kawżi jridu jkunu bejn l-istess partijiet u dawn ikunu qegħdin jaġixxu fl-istess kwalità (eadem personae); (ii) iż-żewġ kawżi jrid ikollhom l-istess suġġett

(*eadem res*); (iii) *it-talbiet fiż-żewġ kawzi irid ikollhom l-istess causa (idem ius u eadem causa pretendi) u dawn iridu jirriżultaw ictu oculi.*”

Is-soċjeta' konvenuta ssollewat din l-eċċezzjoni b'rabta ma' proċeduri li preżentament hemm pendenti fl-esteru. Xehed dwarhom l-avukat Steven C. Reingold, imressaq mis-soċjeta' konvenuta⁵ -

(a) Fit-2 ta' Marzu 2015, BT Prime Limited, soċjeta' affiljata tas-soċjeta' attriċi, intavolat *Voluntary Petition for Relief* quddiem il-*United States Bankruptcy Court for the District of Massachusetts*;

(b) Nhar is-27 t'Awissu 2015, l-amministraturi speċjali għan-nom tas-soċjeta' attriċi odjerna ntavolaw *Proof of Claim* fil-proċeduri ta' falliment appena msemmija permezz ta' liema għamlu *a general unsecured claim* kontra BT Prime Limited. Din il-*Claim* kienet għas-somma ta' \$7,200,000. Is-somma ta' \$3,000,000 li a bażi tagħha s-soċjeta' attriċi fethet il-proċeduri odjerni jiffurmaw parti minn dik il-figura;

(ċ) Fid-19 t'Ottubru 2016, BT Prime Limited, permezz tal-*Liquidating Supervisor* tagħha ressqet ilment fil-*Bankruptcy Court* kontra s-soċjeta' konvenuta, fost oħrajn, permezz ta' liema hija qegħda titlob hija qegħda titlob mingħandhom il-ħlas tas-somma ta' \$3,000,000 li kif ingħad, hija marbuta mat-transazzjoni li minnha skattat il-kawża odjerna għall-ħlas ta' danni.

Il-proċeduri mibdija fl-2015 u fl-2016 għadhom *sub judice*.

Is-soċjeta' konvenuta targumenta li għalkemm ma għewx intavolati mis-soċjeta' attriċi odjerna, il-proċeduri fl-Istati Uniti jitrattaw l-istess mertu bħal dak tal-kawża odjerna. Dan in kwantu s-soċjeta' attriċi hija l-benefiċjarja tal-kreditu li

⁵ Affidavit a fol 374 et seq u xhieda in kontro-eżami a fol 738 et seq

BT Prime Limited tallega li għandha fil-konfront tas-soċjeta' konvenuta FXDD Malta Limited.

Is-soċjeta' konvenuta tirrikonoxxi li l-kontendenti fil-proċeduri msemmija mhumhiex l-istess bħal dawk fil-kawża odjerna iżda ssostni li Boston Prime Limited intervjeniet fil-proċeduri quddiem il-*Bankruptcy Court* sabiex tottjeni l-ħlas tal-istess kreditu li qed titlob il-ħlas tiegħu fil-proċeduri odjerni; filwaqt li s-soċjeta' BT Prime Limited, permezz tal-proċeduri tal-2016 ukoll qegħda titlob ħlas tal-istess ammont mingħand is-soċjeta' konvenuta biex imbagħad tħallas dawn il-flus lis-soċjeta' attriċi.

Għaldaqstant fil-fehma tas-soċjeta' konvenuta hemm multipliċita' ta' kawżi pendenti fl-Istati Uniti li l-mertu tagħhom huwa l-istess bħal dak li qiegħed jiġi trattat fil-kawża odjerna. Hija ssottolineat ukoll li dawn il-proċeduri esteri ġew kollha istitwiti qabel il-kawża odjerna.

Sintesizzata l-pretensjoni tas-soċjeta' attriċi fl-eċċezzjoni in eżami, il-Qorti sejra tgħaddi biex tagħmel l-osservazzjonijiet tagħha fl-isfond tal-prinċipji ġurisprudenzjali suċċitati.

i. L-ewwel kriterju li jikkarakterizza l-eċċezzjoni tal-*lis alibi pendens* huwa li **l-partijiet fil-kawżi jkunu l-istess**. Il-provi mressqa juru b'mod lampanti li, kif wara kollox rikonoxxut mis-soċjeta' konvenuta stess, **illi senjatament**, il-kontendenti fil-kawżi in kwistjoni mhumhiex kollha l-istess.

L-uniċi kontendenti fil-kawża odjerna huma Boston Prime Limited, soċjeta' registrata ġewwa l-Ingilterra bin-numru 07435569 u FXDD Malta Limited bin-numru ta' registrazzjoni C 48817.

Minn naħa l-oħra l-proċeduri quddiem il-United States Bankruptcy Court ġew intavolati mis-soċjeta' BT Prime Limited⁶ li hija registrata ġewwa l-Bermuda⁷ u li hija għal kollox estranea għall-proċeduri odjerni. Huwa konċess li s-soċjeta' attriċi odjerna sussegwentement interveniet f'dawk il-proċeduri iżda l-pretensjoni tagħha dwar is-somma globali ta' \$7,200,000 ressqitha fil-konfront ta' BT Prime Limited u mhux tas-soċjeta' konvenuta. Inoltre, kienet is-soċjeta' BT Prime Limited li quddiem il-*Bankruptcy Court* ressqet ilment (permezz tal-*Liquidating Supervisor*) kontra s-soċjeta' konvenuta odjerna u kontra soċjetajiet terzi li wkoll huma estranei għall-proċeduri odjerni (FXDD US, Forexware US u Currency Mountain Holdings).

Fid-dawl ta' dawn ir-riżultanzi l-ewwel kriterju ma jistax jitqies li huwa sodisfatt.

ii. It-tieni kriterju li jikkarakterizza l-eċċezzjoni in eżami huwa li l-oġġett tal-kawżi konċernati jrid ikun l-istess.

Huwa konċess li s-somma ta' \$3,000,000 li ġiet trasferita fit-22 ta' Jannar 2015 mill-kont li s-soċjeta' attriċi kellha mas-soċjeta' konvenuta tiffirma parti kemm mill-mertu tal-proċeduri odjerni, kif ukoll tal-proċeduri ġewwa l-Istati Uniti. Madankollu l-kuntest huwa differenti. Fil-proċeduri odjerni l-ilment tas-soċjeta' attriċi huwa li b'riżultat ta' dik it-transazzjoni, li allegatament ma kinitx awtorizzata, is-soċjeta' konvenuta kisret l-obbligi kuntrattwali, statutorji u fiduċjarji tagħha b'dana li kkawżat danni lill-istess soċjeta' attriċi. Minn naħa l-oħra, fil-proċeduri quddiem il-United States Bankruptcy Court, din is-somma ta' \$3,000,000 hija parti minn somma akbar u li dwarhom għaddejjin proċeduri

⁶ Fol 378

⁷ Fol 381

b'mertu differenti u cioe' ta' falliment. Hemm is-somma hija l-kreditu dovut f'dawn il-proċeduri, aktarx ma krediti oħra li qed jikkonkorru biex ukoll jigu rikonnoxuti, hawn il-vertenza titratta wkoll hlas ta' danni barra l-kreditu mfittex.

Isegwi li lanqas dan il-kriterju ma huwa sodisfatt.

iii. **It-tielet kriterju** li jikkarakterizza l-eċċezzjoni in eżami huwa li **l-kawżi konċernati jrid ikollhom l-istess causa (idem ius u eadem causa petendi) u dawn iridu jirriżultaw ictu oculi**

Il-premessi u t-talbiet tas-soċjeta' attriċi fil-kawża odjerna huma mibnija fuq allegazzjoni ta' ksur da parti tas-soċjeta' konvenuta ta' obbligi kuntrattwali, statutorji u fiduċjarji versu s-soċjeta' attriċi, u konsegwenti pretensjoni għall-likwidazzjoni u hlas ta' danni –

“Tgħid għalhekk is-soċjeta' intimata għaliex din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

- 1. Tiddeċiedi u tiddikjara li FXDD kisret l-obbligi tagħha ai termini tal-Kuntratt u kisret ukoll l-obbligi statutorji u fiduċjarji tagħha lejn is-soċjeta' rikorrenti;*
- 2. Tiddikjara li, bħala konsegwenza ta' l-azzjonijiet ta' FXDD, is-soċjeta' rikorrenti soffriet danni u tiddikjara lil FXDD responsabbli għal tali danni;*
- 3. Tillikwida d-danni sofferti mis-soċjeta' rikorrenti bħala konsegwenza ta' l-azzjonijiet ta' FXDD;*

4.Tordna lil FXDD thallas id-danni hekk likwidati minn din l-Onorabbli Qorti.”

Madankollu kif ingħad fil-proċeduri pendenti ġewwa l-Istati Uniti il-pretensjonijiet u t-talbiet tas-soċjeta' attriċi huma ben diversi in kwantu dawn huma fil-kuntest tal-proċeduri ta' falliment.

Konsegwentement la t-talbiet fil-kawzi msemmija mhumhiex l-istess, ma jistax jitqies li għandhom l-istess *idem ius* u *eadem causa petendi*.

L-eċċezzjoni tal-lis alibi pendens għalhekk ma tistax treġġi.

Mis-suespost irriżulta wkoll li l-kawża odjerna mhijiex duplikazzjoni tal-proċeduri pendenti ġewwa l-Istati Uniti u allura lanqas il-prinċipju *tan-ne bis in idem* li għalih saret referenza fl-eċċezzjoni ma jiffigura fil-fattispeċje tal-każ.

Għal dawn il-motivi t-tieni eċċezzjoni preliminari tas-soċjeta' konvenuta sejra tiġi miċhuda.

It-tielet eċċezzjoni preliminari tas-soċjeta' konvenuta tgħid hekk –

“Illi mingħajr preġudizzju għas-sueċċepit, u wkoll in linea preliminari, l-azzjoni odjerna hija nulla u irrita stante illi l-mandatarji f'dawn il-proċeduri m' għandhomx locus standi sabiex jipproponu din l-azzjoni. Illi dan qed jiġi eċċepit fid-dawl tal-prinċipju illi delegatus non potest delegare. Illi ai termini tal-Special

Administration Order, li kopja tagħha tinsab esebita mar-rikors ġuramentat u mmarkata bħala “Dok. 2”, l-amministraturi nominati mill-Onorabbli High Court of Justice, Chancery Division, ġew awtorizzati sabiex iwettqu “all of the functions of a special administrator and in particular any act required or authorised under any enactment to be done by an administrator may be performed by any or all of the Joint Special Administrators”, b’dan illi l-istess dokument jipprovdi ulterjorment illi “the Joint Special Administrators are authorised in the special administration proceeding to administer the reorganisation and/or the liquidation of the Company’ assets and affairs and to act as representatives of the special administration proceeding”. Illi minn tali ordni jirriżulta illi l-Special Administrators li ġew nominati mill-Onorabbli High Court tal-Ingilterra ngħataw funzjonijiet u kompetenza specifika, u mill-atti li ġew esebiti mal-proċeduri odjerni ma jirriżultax sodisfaċentement illi tali Special Administrators ingħataw il-fakolta’ mill-Onorabbli Qorti estera illi jiddelegaw l-awtorita’ tagħhom lil terzi – f’dan il-kaz il-mandatarji li istitwew dawn il-proċeduri – sabiex jittieħdu u jiġu proposti proċeduri ġudizzjarji barra l-ġurisdizzjoni tal-Qrati Inglizi. Illi jsegwi għalhekk, illi minkejja li ġiet mhejjija u ppreżentata l-prokura speċjali, li tinsab meħmuża mal-atti u li ġiet immarkata bħala “Dok. 1”, tali delega m’ hix valida fid-dawl tar-rwol speċifiku li għandhom l-Special Administrators, u għalhekk din l-azzjoni ma setgħetx tiġi proposta mill-imsemmija mandatarji.”

Din l-eċċezzjoni hija msejsa fuq **l-artikolu 1876 (1) tal-Kap 16** li jipprovdi hekk-

“Il-mandatarju ma jistax iqabbad lil haddieħor floku, jekk ma tkunx ġiet mogħtija lilu s-setgħa għaldaqshekk mill-mandant.”

Mill-provi jirriżulta li fuq talba ta’ George Popescu, direttur tas-soċjeta’ attriċi Boston Prime Limited, fid-9 ta’ Frar 2015 il-*High Court of Justice, Chancery Division* ġewwa r-Renju Unit innominat lil Michael David Rollings u Steven

Edward Butt bħala amministraturu speċjali tal-istess soċjeta' attriċi u dan skont it-termini ndikati f' iddik l-Ordni⁸.

Jirriżulta wkoll permezz ta' prokura datata 14 ta' Diċembru 2016, Michael David Rollings u Steven Edward Butt, dejjem bħala amministraturu speċjali tas-soċjeta' attriċi, awtorizzaw lill-avukati Malcolm Falzon u Francesca Galea Cavallazzi sabiex jaġixxu bħala mandatarji tas-soċjeta' attriċi skont it-termini tal-prokura msemmija, inkluż li jintavolaw proċeduri f' isem is-soċjeta'⁹.

Skont is-soċjeta' konvenuta, għaladarba l-Ordni tal-*High Court of Justice* tar-Renju Unit tad-9 ta' Frar 2015 ingħatat ai termini tal-*Investment Bank Special Administration Regulations 2011*, l-amministraturu speċjali tas-soċjeta' attriċi setgħu jeżerċitaw il-poteri tagħhom biss fl-ambitu ta' dawk ir-Regolamenti. Is-soċjeta' konvenuta ssostni li skont ir-Regolamenti msemmija, l-amministraturu speċjali setgħu jipproponu azzjoni legali għan-nom u in rappreżentanza ta' Boston Prime Limited, u setgħu ukoll jitolbu assistenza legali sabiex issir tali azzjoni, ir-Regolamenti ma jipprevedux li tali poter li jipproponu azzjoni jista' jiġi delegat lil terzi. Għalhekk l-azzjoni odjerna kif proposta mill-mandatarji għan-nom tal-amministraturu speċjali hija irrita u nulla stante li l-Ordni tal-*High Court of Justice* ma tipprevedix tali delega.

Il-Qorti tqis din l-eċċezzjoni bħala nfondata fil-fatt u fid-dritt.

Dak li għandu jiġi stabbilit huwa jekk gewx rispettati jew le r-regoli proċedurali stabbiliti mill-liġi Maltija fl-intavolar tal-kawża odjerna.

Huwa paċifiku li s-soċjeta' attriċi hija reġistrata għewwa r-Renju Unit u fil-mument li għiet intavolata l-kawża odjerna, Michael David Rollings u Steven Edward Butt, kienu l-amministraturu speċjali tagħha kif appuntati.

⁸ Fol 8 et seq

⁹ Fol 6 et seq

Ma ngibux provi li juru li l-amministraturi speċjali kienu f'Malta meta giet intavolata l-kawża u lanqas intwera li huma jkunu preżenti regolarment f'Malta waqt il-kors tal-kawża.

Xehed Michael David Rollings, wiehed mill-amministraturi, li kkonferma fix-xhieda tiegħu li huwa ma kienx f'Malta meta giet intavolata l-kawża odjerna sabiex jaħlef ir-rikors promotur¹⁰.

Gjaladarba l-mandanti kienu neqsin minn Malta, allura skont il-liġi tagħna jista' joqgħod fil-kawża l-mandatarju u dan kif jirriżulta mill-**artikolu 1866 tal-kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta** li jipprovdi hekk –

“Iżda, il-mandatarju ma jistax joqgħod fil-kawża, bhala attur jew konvenut, fl-isem tal-mandant, għalkemm dan ikun tah din is-setgħa, meta l-mandant innifsu ma jkunx nieqes mill-gżira li fiha l-kawża għandha ssir, bla ħsara dejjem ta' dak li jingħad fl-artikolu 786 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili:”

Fieċ-ċirkustanzi tal-każ odjern ma saret ebda delega ta' poter da parti tal-amministraturi speċjali a favur il-mandatarji.

Kull ma ġara huwa li, sabiex jiġu sodisfatti d-dispożizzjonijiet tal-liġi tal-proċedura f'Malta in vista tal-fatt li huma ma kinux preżenti f'Malta u ma għandhomx rappreżentanza hawn, l-amministraturi speċjali, dejjem f'isem u għan-nom tas-soċjeta' attriċi, awtorizzaw lill-mandatarji sabiex jintavolaw il-proċeduri odjerni f'isem is-soċjeta' attriċi.

L-argumenti tas-soċjeta' konvenuta fil-kuntest ta' din l-eċċezzjoni huma kollha marbuta ma' dispożizzjonijiet tal-liġi ngliza applikabbli biss fir-Renju Unit u għalhekk m'għandhom ebda rilevanza għall-fini tal-każ odjern.

¹⁰ Fol 736

Għalhekk anke din l-eċċezzjoni sejra tiġi miċhuda.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiċhad it-tieni u t-tielet eċċezzjoni preliminari tas-soċjeta' konvenuta u tordna l-prosegwiment tal-proċeduri.

L-ispejjeż marbuta ma' dawn l-eċċezzjonijiet ikunu a karigu tas-soċjeta' konvenuta.

Onor. Dr. Miriam Hayman LL.D.

Imħallef

Victor Deguara

Dep. Reġ.